

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 424/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. V., H., zastúpeného advokátom JUDr. D. S., H., ktorou namietal porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 22/06 a jeho rozsudkom z 13. marca 2009, postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 41/09 a jeho rozsudkom z 24. marca 2010, postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 132/09 a postupom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 192/08 a jeho rozsudkami z 24. apríla 2009 a 12. februára 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť *J. V. v celosti* o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. mája 2010 doručená sťažnosť J. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 22/06 a jeho rozsudkom z 13. marca 2009, postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 41/09 a jeho rozsudkom z 24. marca 2010, postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 132/09 a postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 192/08 a jeho rozsudkami z 24. apríla 2009 a 12. februára 2010.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ bol a stále je účastníkom viacerých súdnych konaní, ktoré sa týkajú užívania bytu, v ktorom pôvodne býval so svojou manželkou, s ktorou bol rozvedený. Okresný súd uznesením z 5. januára 2006 sťažovateľovi zakázal, aby dočasne nevstupoval do predmetného bytu, čo krajský súd uznesením z 15. februára 2006 potvrdil („zákaz nevstupovať“ je pritom právny nezmysel, pozn.). V následnom konaní o úplné vylúčenie sťažovateľa z užívania bytu okresný súd rozsudkom z 12. novembra 2007 vylúčil sťažovateľa z užívania bytu až do právoplatného skončenia konania o zrušenie spoločného nájmu bytu. Krajský súd uznesením zo 17. septembra 2008 rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. V ďalšom konaní okresný súd rozsudkom z 13. marca 2009 napadnutým touto sťažnosťou opätovne vylúčil sťažovateľa z užívania bytu až do právoplatného skončenia konania o zrušenie spoločného nájmu bytu. Krajský súd rozsudkom z 24. marca 2010 taktiež napadnutým touto sťažnosťou rozsudok okresného súdu potvrdil.

3. V konaní o zrušenie spoločného nájmu bytu okresný súd rozsudkom z 24. apríla 2009 zrušil právo spoločného nájmu bytu účastníkov konania, za výlučnú nájomníčku a členku družstva určil bývalú manželku sťažovateľa, bytovú náhradu sťažovateľovi nepriznal a zaviazal ho vypratať a odovzdať byt bývalej manželke v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Proti rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu ešte nerozhodol. Krajský súd však uznesením zo 17. decembra 2009 uložil okresnému súdu, aby rozhodol o vzájomnom návrhu sťažovateľa, ktorým sa tento domáhal určenia, že právo užívať byt patrí len jemu a bývalá manželka je povinná byt vypratať. Okresný súd rozsudkom z 12. februára 2010 vzájomný návrh

sťažovateľa zamietol. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ taktiež odvolanie, o ktorom krajský súd ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu ešte nerozhodol.

4. Podstatné sťažnostné námietky smerujú k poukázaniu na údajné nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom a krajským súdom, keďže sťažovateľ je názoru, že spoločný nájom bytu manželov je v uvedenom prípade vylúčený, jedine on je členom družstva a právoplatnosťou rozsudku o rozvode (t. j. 7. februára 2006) právo užívať byt zostalo len jemu. Ako ďalej uvádza: *„Od tohto termínu, bohužiaľ okresný súd a krajský súd svojimi postupmi a rozhodnutiami, ktoré sú jednoznačne v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky, bránia svojimi priet'ahmi v konaniach, aby sťažovateľ mohol reálne uplatňovať svoje práva voči bytu. Napr. okresný súd o dočasnom vylúčení rozhodol rozsudkom 10C/22/2006-140 až dňa 13. 03. 2009 a krajský súd tento rozsudok potvrdil až po roku, rozsudkom č. k. 10Co/41/2009-158 zo dňa 24. 03. 2010. Ďalej okresný súd zaviniť priet'ahy v konaní o zrušení práv spoločníkov nájmu, pretože v rozsudku 10C/192/2008-78 z 24. 04. 2009 nerozhodol o vzájomnom návrhu, takže dodnes nie je v tejto veci rozhodnuté. Už vyše štyroch rokov nedokázali rozhodnúť v týchto veciach. Už vyše štyri roky sa sťažovateľ nemôže zákonným spôsobom domôcť svojich práv.“*

5. V petite sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že jeho práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a krajského súdu v označených konaniach porušené boli, a aby zrušil rozsudok krajského súdu sp. zn. 10 Co 41/09 z 24. marca 2010 a rozsudok okresného súdu sp. zn. 10 C 22/06 z 13. marca 2009 a vec mu vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie bez zbytočných priet'ahov. Ďalej žiadal, aby ústavný súd uložil krajskému súdu vec vedenú pod sp. zn. 2 Co 132/09, resp. okresnému súdu vec vedenú pod sp. zn. 10 C 192/08, rozhodnúť bez zbytočných priet'ahov. Bez akéhokolvek zdôvodnenia žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 € a náhradu trov konania v sume 254,88 €.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd podľa ústavy) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

**K namietanému porušeniu označených práv postupom okresného súdu
v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 22/06 a jeho rozsudkom z 13. marca 2009**

8. Ústava nezakotvuje ústavný súd ako jediný a výlučný orgán ochrany základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb. V zmysle princípu subsidiarity formulovanom v čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) nemal ústavný súd právomoc preskúmať konanie a rozsudok okresného súdu, pretože právomoc rozhodnúť o ochrane práv sťažovateľa, ktoré ním mohli byť porušené, mal v rámci riadneho inštančného postupu krajský súd na základe ním podaného odvolania. Sťažnosť bola preto v tejto časti odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie a rozhodnutie.

**K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu
v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 41/09 a jeho rozsudkom z 24. marca 2010**

9. Zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že tento *vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou* (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou, prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej), nie je zverená len ústavnému súdu ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy). Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na *spravodlivé súdne konanie* rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov s ústavou a dohovorom najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

10. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 426/08).

11. Vychádzajúc z týchto kritérií ostalo v právomoci ústavného súdu posúdiť, či rozsudkom krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu, ktorým bol sťažovateľ vylúčený z užívania bytu až do právoplatného skončenia konania o zrušení spoločného nájmu bytu, mohlo dôjsť k zásahu do označených práv sťažovateľa. V odôvodnení rozsudku krajského súdu tento po prepise dôvodov rozsudku okresného súdu, podstatných dôvodov odvolania a vyjadrenia k nemu na vlastné odôvodnenie rozsudku uviedol:

„Súd pri rozhodovaní o návrhu na obmedzenie užívacieho práva bytu podľa § 705a Obč. zák. dokazovaním podľa občianskeho súdneho konania zisťuje, či je splnená podmienka fyzického alebo psychického násillia, alebo hrozby takéhoto násillia vo vzťahu k

manželovi alebo k blízkej osobe, ktorá býva v spoločnom dome alebo byte, alebo fyzického násilia alebo hrozby takýmto násilím vo vzťahu k rozvedenému manželovi ako spoločnému užívateľovi bytu alebo k blízkej osobe, ktorá s ním býva spoločne v byte. V prípade splnenia uvedenej podmienky súd vždy vo svojej pôsobnosti hodnotí stav a stupeň narušenia vzťahov medzi osobami z tohto hľadiska, či sa stalo ďalšie spolužitie neznesiteľným. Rozhodnutie o tejto otázke je výsostným oprávnením súdu a bude závislé od okolností konkrétneho prípadu a úvahy súdu. O obmedzení užívacieho práva, ako aj o dĺžke trvania takéhoto obmedzenia rozhoduje súd s prihliadnutím na záujem zabrániť súčasnej prítomnosti osôb, ktoré sa dopúšťajú násilia alebo vyhrážajú sa násilím osôb, proti ktorým toto násilie alebo hrozba násilia smeruje a tiež s prihliadnutím na reálne možnosti uskutočnenia takéhoto násilia.

Pokiaľ ide o vylúčenie spoluvlastníka z užívania spoločného bytu, ide o výnimočný zásah a ide tu o krajné riešenie, ktoré prichádza do úvahy vtedy, ak nemožno docieľiť zamedzenie násilia iným spôsobom bez obmedzenia užívacieho práva. Prvostupňový súd na základe vykonaného dokazovania dospel k právnomu záveru, že je potrebné obmedziť užívacie právo z uvedených dôvodov, že zo strany odporcu dochádzalo k fyzickému a psychickému násiliu nielen vo vzťahu k rozvedenej manželke, ale aj vo vzťahu k dcére. S poukazom na uvedené odvolací súd sa s týmto právnym záverom súdu prvého stupňa stotožnil.

Ďalší odvolací dôvod zo strany odporcu spočíva v tom, že navrhovateľka nie je aktívne vecne legitimovaná na podanie takéhoto návrhu a to z tohto dôvodu, že predmetný byt, v ktorom manželka bývali, patrí odporcovi na základe toho, že tento získal ešte pred uzavretím manželstva a ide o družstevný byt a užívacie právo patrí výlučne jemu. Odvolací súd sa dôsledne vysporiadaval aj s týmto odvolacím dôvodom a dospel k záveru, že ani tento odvolací dôvod zo strany odporcu nie je dôvodný. V danom prípade došlo k výmene bytu v priebehu trvania manželstva. K platnosti dohody o výmene bytu sa vyžaduje písomná forma. Ak je vymieňaný byt v spoločnom nájme, účastníkmi dohody musia byť všetci spolunájomníci, t.j. obaja manželka. O výmene bytu člena SBD sa musí spísať písomná dohoda, ktorá musí obsahovať aj vyhlásenie účastníkov o prevode členských práv a povinností a dohodu

o vzájomnom majetkovom vyrovnaní. Dohodu schvaľuje predstavenstvo družstva. Uskutočnením výmeny zaniká užívacie právo k vymieňanému bytu. Schválením výmeny sa však len zakladá nárok na uzavretie dohody o odovzdaní a prevzatí bytu a teda samotným uskutočnením výmeny ešte nevzniká právo osobného užívania bytu. Dohodu o výmene bytu možno uskutočniť až dňom, keď nadobudne právoplatnosť rozhodnutie posledného z týchto orgánov. Ak dôjde k výmene družstevného bytu, ku ktorému manželom vzniklo právo spoločného užívania, ale nevzniklo právo spoločného členstva v bytovom družstve za iný družstevný byt, vzniká už so vznikom práva spoločného užívania k novému vymenenému bytu manželom aj právo spoločného členstva. To isté platí, ak manželom vznikne za trvania manželstva právo osobného užívania k družstevnému bytu v dôsledku prevodu členských práv a povinností na jedného z nich alebo v dôsledku pripadnutia členského podielu jednému z nich dedením.

S poukazom na uvedené odvolací súd má za to, že tento byt nepatrí iba odporcovi. Je pravda, že odporca nadobudol stabilizačný družstevný byt v čase pred uzavretím manželstva, avšak po uzavretí manželstva došlo k výmene družstevného bytu a tým, že došlo k výmene družstevnému bytu, k tomuto vymenenému družstevnému bytu majú obaja manželia právo spoločného členstva a tiež aj právo osobného užívania družstevného bytu v dôsledku prevodu členských práv a povinností na oboch manželov. V stanovách stavebného bytového družstva B v čl. 44 je upravený zánik práva osobného užívania družstevného bytu. Právo osobného užívania družstevného bytu zaniká podľa bodu 1 písm. b/ písomnou dohodou medzi družstvom a členom, t.j. užívateľom družstevného bytu dňom určeným v dohode. Zánik práva osobného užívania k prvému bytu č. 13 došlo na základe dohody a ďalšou dohodou, ktorá bola uzavretá medzi stavebným bytovým družstvom a bývalými manželmi došlo k dohode o spoločnom užívaní vymeneného bytu obom manželom a zároveň vzniklo aj právo spoločného členstva a právo spoločného užívania k uvedenému bytu. Vzhľadom na uvedené odvolací súd potvrdzuje rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny.“

12. V odôvodnení sťažnosťou napadnutého rozsudku sa krajský súd zrozumiteľným a dostatočným spôsobom vysporiadal tak s dôvodmi, pre ktoré je možné v zmysle § 705a Občianskeho zákonníka vylúčiť sťažovateľa z užívania bytu, ako aj otázkou vzniku

a existencie spoločného členstva manželov v družstve a práva spoločného užívania k uvedenému bytu. Podľa ústavného súdu postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda krajský súd v danom prípade nemohol porušiť jeho označené práva. Krajský súd dal sťažovateľovi v napadnutom rozsudku podrobnú odpoveď na to, prečo v jeho veci boli splnené zákonné podmienky na jeho dočasné vylúčenie z užívania bytu a prečo navrhovateľka (bývalá manželka) bola aktívne legitimovaná na podanie takéhoto návrhu. Odôvodnenie rozsudku krajského súdu nevykazuje všeobecný charakter a primeraným spôsobom reaguje na všetky odvolacie námietky sťažovateľa.

13. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným (m. m. II. ÚS 134/09). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

**K namietanému porušeniu označených práv postupom okresného súdu
v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 192/08
a jeho rozsudkami z 24. apríla 2009 a 12. februára 2010**

14. Aj v tomto prípade platí (rovnako ako v bode 8 odôvodnenia tohto uznesenia), že ústavný súd nemal právomoc preskúmať toto konanie a rozsudky okresného súdu, pretože právomoc rozhodnúť o ochrane práv sťažovateľa, ktoré nimi mohli byť porušené mal v rámci riadneho inštančného postupu krajský súd na základe ním podaných odvolaní. Ako

uviedol sťažovateľ v sťažnosti, tak proti rozsudku z 24. apríla 2009, ako aj proti rozsudku z 12. februára 2010 podal odvolanie, o ktorých ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo odvolacím súdom rozhodnuté. Právomoc krajského súdu poskytnúť sťažovateľovi ochranu pred prípadným porušením označených práv týmito rozsudkami okresného súdu pritom vylučuje právomoc ústavného súdu, čo viedlo k odmietnutiu sťažnosti v tejto časti pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie a rozhodnutie.

K namietanému porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, resp. v primeranej lehote postupom okresného súdu v označených konaniach

15. Podľa stabilizovanej a konštantnej judikatúry ústavného súdu ochrana označenému základnému právu sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo. Podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02, I. ÚS 423/08). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, nedochádza k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (napr. II. ÚS 55/02, I. ÚS 226/08, I. ÚS 423/08). Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že konanie okresného súdu o vylúčenie sťažovateľa z užívania bytu sa na tomto súde skončilo vyhlásením rozsudku z 13. marca 2009. Konanie o zrušenie práva spoločného nájmu bytu prebiehalo na okresnom súde do 12. februára 2010, keď tento vyhlásil rozsudok, ktorým zamietol vzájomný návrh sťažovateľa. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd už v čase uplatnenia ochrany označených práv sťažovateľom prostredníctvom sťažnosti podanej ústavnému súdu (26. mája 2010) nemohol porušovať jeho označené práva, pretože už vo veci nekonal a vec sa nachádzala na krajskom súde ako odvolacom súde (zrušenie práva spoločného nájmu bytu), resp. bola už právoplatne skončená (vylúčenie z užívania bytu). Ak už teda v čase podania sťažnosti okresný súd vo veci sťažovateľa nekonal, nemohol ani porušovať jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, resp. v primeranej lehote.

K namietanému porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, resp. v primeranej lehote postupom krajského súdu v označených konaniach

16. Pri predbežnom prerokovaní s'ťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote, ústavný súd vždy skúma, či s'ťažovateľ využil v súlade s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde všetky právne prostriedky na ochranu týchto práv. Takto skúma, či boli využité právne prostriedky, ktoré s'ťažovateľovi na ochranu týchto práv poskytuje zákon č. 757/2004 Z. z. o súdech a o zmene a doplnení niektorých zákonov v ustanoveniach § 62 až § 68 (napr. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05). S'ťažnosť účastníka konania predsedovi súdu sa podľa uvedených ustanovení môže týkať aj porušovania práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Z obsahu s'ťažnosti (ktorým je ústavný súd podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný) nevyplýva, že by s'ťažovateľ pred podaním s'ťažnosti ústavnému súdu postupoval vo vzťahu ku krajskému súdu tak, ako mu to umožňovali tieto zákonné ustanovenia. Absencia tvrdenia s'ťažovateľa o podaní s'ťažnosti predsedovi krajského súdu, ako aj absencia preukázania jej podania umožňujú ústavnému súdu urobiť záver o tom, že s'ťažovateľ nevyužil tento právny prostriedok na ochranu svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (v primeranej lehote). Ak sa s'ťažovateľ domnieval, že nečinnosťou krajského súdu v jeho právnej veci boli porušované jeho práva, mohol (a mal) ešte pred podaním s'ťažnosti ústavnému súdu využiť iný právny prostriedok ochrany svojich práv, a to s'ťažnosť predsedovi tohto súdu. Túto totiž podľa opakovane vyslovovaného právneho názoru ústavného súdu možno považovať za účinný prostriedok ochrany tých práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (napr. II. ÚS 93/04). Účelom tejto s'ťažnosti je totiž okrem iného aj odstránenie zistených nedostatkov (v prípade ak boli zistené), pričom predseda súdu má zákonnú možnosť prijať a zabezpečiť vykonanie adekvátnych opatrení na ich odstránenie. Nevyčerpanie tejto zákonnej možnosti s'ťažovateľom má za následok odmietnutie jeho s'ťažnosti v časti smerujúcej proti namietanému postupu krajského súdu pre neprípustnosť.

17. Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v celosti odmietol. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa (zrušenie rozudkov krajského súdu a okresného súdu, primerané finančné zadostučinenie a náhrada trov konania), keďže tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2010